

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla aktualitātes 2016.gadā

NACIONĀLAIS
VESELĪGO
PAŠVALDĪBU
TĪKLS

Evija Kvante
Vecākā veselības veicināšanas koordinētāja
Tālrunis: 67387610
evija.kvante@spkc.gov.lv

09.12.2016.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Kopā 2016.gadā Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā uzņemtas **72** pašvaldības

Koordinācijas komisijas sanāksmes:

- 21.03.2016.
- 18.04. 2016.
- 02.05. 2016.
- 23.05. 2016.
- 06.06. 2016.
- 17.06. 2016.
- 12.10. 2016.

Kopā **112** NVPT pašvaldības uz 2016.gada 9.decembri

Nacionālais veselīgo pašvaldību tīkls (uz 09.12.2016.)

Slimību profilakses un
kontrols centrs

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Pašvaldības saistības, darbojoties Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā:

1. jāīsteno darbs pie apstiprināto NVPT kritēriju izpildes
2. reizi gadā jāinformē tīkla koordinācijas komisija par pārskata periodā īstenotajām aktivitātēm, aizpildot monitoringa veidlapu.
3. jāpiedalās tīkla aktivitātēs – dalība tīkla koordinatoru sanāksmēs, semināros, pieredzes apmaiņas braucienos u.tml.
4. jāsniedz tehnisks atbalsts SPKC aktivitāšu organizēšanā – informācijas izplatīšanā, tehniskā organizēšanā u.c.

Slimību profilakses un kontroles centrs

Tavai veselībai

Statistika un pētījumi

Profesionāļiem

Sākums / Veselīgās pašvaldības / Veselīgo pašvaldību tīkls Latvijā

Veselīgo pašvaldību tīkls Latvijā

Pasaules Veselības organizācijas Veselīgo pilsētu programma un Nacionālais veselīgo pašvaldību tīkls

Pasaules Veselības organizācijas (PVO) Veselīgo pilsētu programma (Healthy Cities) ir pirmā programma, kur PVO sadarbojas tieši ar vietējām autoritātēm vietēja līmeņa veselības veicināšanas jautājumu risināšanai. Saskaņā ar Veselīgo pilsētu programmu, katra daļiņvalsts arī var veidot savu Nacionālo Veselīgo pilsētu/pašvaldību tīklu, lai koordinētu Veselīgo pilsētu darbību nacionālajā līmenī, sniegtu metodoloģisku atbalstu, palīdzētu ar veselību veicinošu programmu un darba plānu izstrādi, organizētu regulāras kontaktpersonu tikšanās un apmācības.

Veselīgo pilsētu programma koncentrējas uz veselības iekļaušanu politisko un sociālo jautājumu darba kārtībā, kā arī uz sabiedrības veselības stiprināšanu lokālā līmenī. Tā uzsvēr vienlīdzību veselības jautājumos, vietējo pārvaldes līdzdarbību, solidaritāti, starpsektoru sadarbību un nepieciešamību pēc darbībām, kas vērstas uz veselību nelabvēlīgu ietekmējošo faktoru novēršanu.

Veselīga pilsēta ir tāda, kas pastāvīgi rada un uzlabo fizisko un sociālo vidi, kura paplašina tos kopienas resursus, kas ļauj vietējiem iedzīvotājiem savstarpēji atbalstīt vienu otru, pildot visas dzīves funkcijas un attīstot viņu maksimālo potenciālu [1].

Papildus informācija:

- Pasaules Veselības organizācijas Veselīgo pilsētu programma
- Pasaules Veselības organizācijas pārstāvniecība Latvijā

VESELĪGO PAŠVALDĪBU TĪKLS LATVIJĀ

- NVPT AKTUALITĀŠU ARHĪVS
- NVPT PAŠVALDĪBAS
- NVPT KOORDINĀCIJAS KOMISIJAS DARBS
- NVPT VEIDLAPAS
- NVPT REGLAMENTĒJOŠIE DOKUMENTI
- NVPT KRITĒRIJI
- VADLĪNIJAS PAR VESELĪBAS VEICINĀŠANU
- VESELĪBAS MARŠRUTA IZVEIDOŠANA

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Atskats uz Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla darbību 2016.gadā

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla pašvaldību koordinatoru pieredzes apmaiņas brauciens uz Preiļu novada pašvaldību 29.04.2016.

17 Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla (NVPT) pašvaldību pārstāvji tikās Preiļos, lai iepazītos ar Preiļu novada pieredzi veselības veicināšanas aktivitāšu organizēšanā.

Vizītes laikā dalībnieki iepazīnās ar:

- Preiļu novada pieredzi veselības veicināšanas projektu īstenošanā un ilgtspējas nodrošināšanā,
- Preiļu novada Sociālā dienesta un Dienas centra darbu,
- SIA "Preiļu slimnīcas" iesaisti iedzīvotāju veselības veicināšanā,
- izveidoto atpūtas zonu Preiļu pils parka teritorijā.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Seminārs "Veselības veicināšana – pašvaldību iespējas un izaicinājumi"

8. jūlijā Jūrmalā - Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) sadarbībā ar Jūrmalas pilsētas domi un Labklājības pārvaldi, Rīgas Stradiņa universitāti, Slimību profilakses un kontroles centru.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Videokonference "Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei"

13. jūlijā Latvijas Pašvaldību savienība ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūra (CFLA) rīkoja informatīvu semināru – videokonferenci par 9.2.4.2.pasākuma "*Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei*" ieviešanu.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

CFLA individuālās konsultācijas pašvaldībām par 9.2.4.2. pasākuma projekta pieteikumu sagatavošanu

- individuālas konsultācijas pašvaldību pārstāvjiem par projektu iesniegumu sagatavošanu un īstenošanu CFLA telpās (laikā no 2016.gada 1.augusta līdz 2016.gada 9.augustam);
- reģionālajos centros – Rēzeknē, Cēsīs, Kuldīgā.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

NVPT 2015.gada monitoringa rezultāti

Slimību profilakses un
kontroles centrs

NVPT uz 2015. gada 31. decembri iesaistījušās 40 Latvijas pašvaldības:

1. Aizkraukles novada pašvaldība
2. Aknīstes novada pašvaldība
3. Alūksnes novada pašvaldība
4. Amatas novada pašvaldība
5. Balvu novada pašvaldība
6. Carnikavas novada pašvaldība
7. Cēsu novada pašvaldība
8. Dagdas novada pašvaldība
9. Daugavpils novada pašvaldība
10. Garkalnes novada pašvaldība
11. Iecavas novada pašvaldība
12. Ilūkstes novada pašvaldība
13. Jaunpils novada pašvaldība
14. Jelgavas novada pašvaldība
15. Jelgavas pilsētas pašvaldība
16. Jēkabpils pilsētas pašvaldība
17. Jūrmalas pilsētas pašvaldība
18. Kandavas novada pašvaldība
19. Kuldīgas novada pašvaldība
20. Lielvārdes novada pašvaldība
21. Liepājas pilsētas pašvaldība
22. Mārupes novada pašvaldība
23. Nīcas novada pašvaldība
24. Ogres novada pašvaldība
25. Olaines novada pašvaldība
26. Preiļu novada pašvaldība
27. Priekules novada pašvaldība
28. Raunas novada pašvaldība
29. Rīgas pilsētas pašvaldība
30. Rucavas novada pašvaldība
31. Rundāles novada pašvaldība
32. Salas novada pašvaldība
33. Siguldas novada pašvaldība
34. Skrundas novada pašvaldība
35. Strenču novada pašvaldība
36. Tērvetes novada pašvaldība
37. Tukuma novada pašvaldība
38. Valkas novada pašvaldība
39. Varakļānu novada pašvaldība
40. Vecpiebalgas novada pašvaldība

Slimību profilakses un
kontroles centrs

I Politiskais atbalsts un sadarbība [1]

40% pašvaldību atzīmējušas, ka domes deputāti pauž stabilu, ieinteresētu un aktīvu atbalstu NVPT ieviešanā **(2014.g. – 55%)**.

57,5% - domes deputātu nostāja ir stabila, bet vairāk formāla **(2014.g. – 36%)**.

2,5% - domes deputātu atbalsts ir nestabils/neskaidrs **(2014.g. – 9%)**.

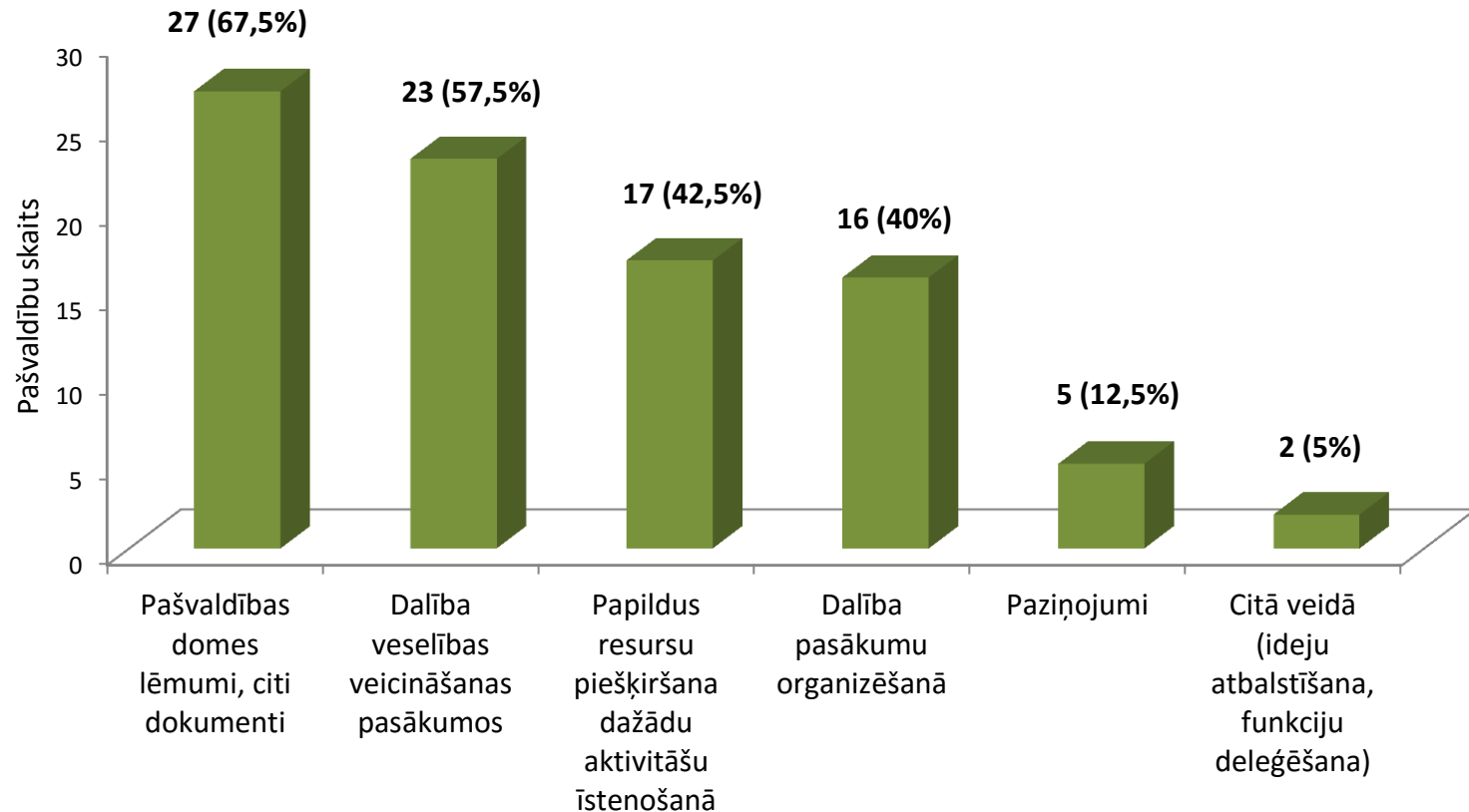

Slimību profilakses un
kontroles centrs

I Politiskais atbalsts un sadarbība [2]

Biežāk saņemtais atbalsts no pašvaldības domes deputātiem

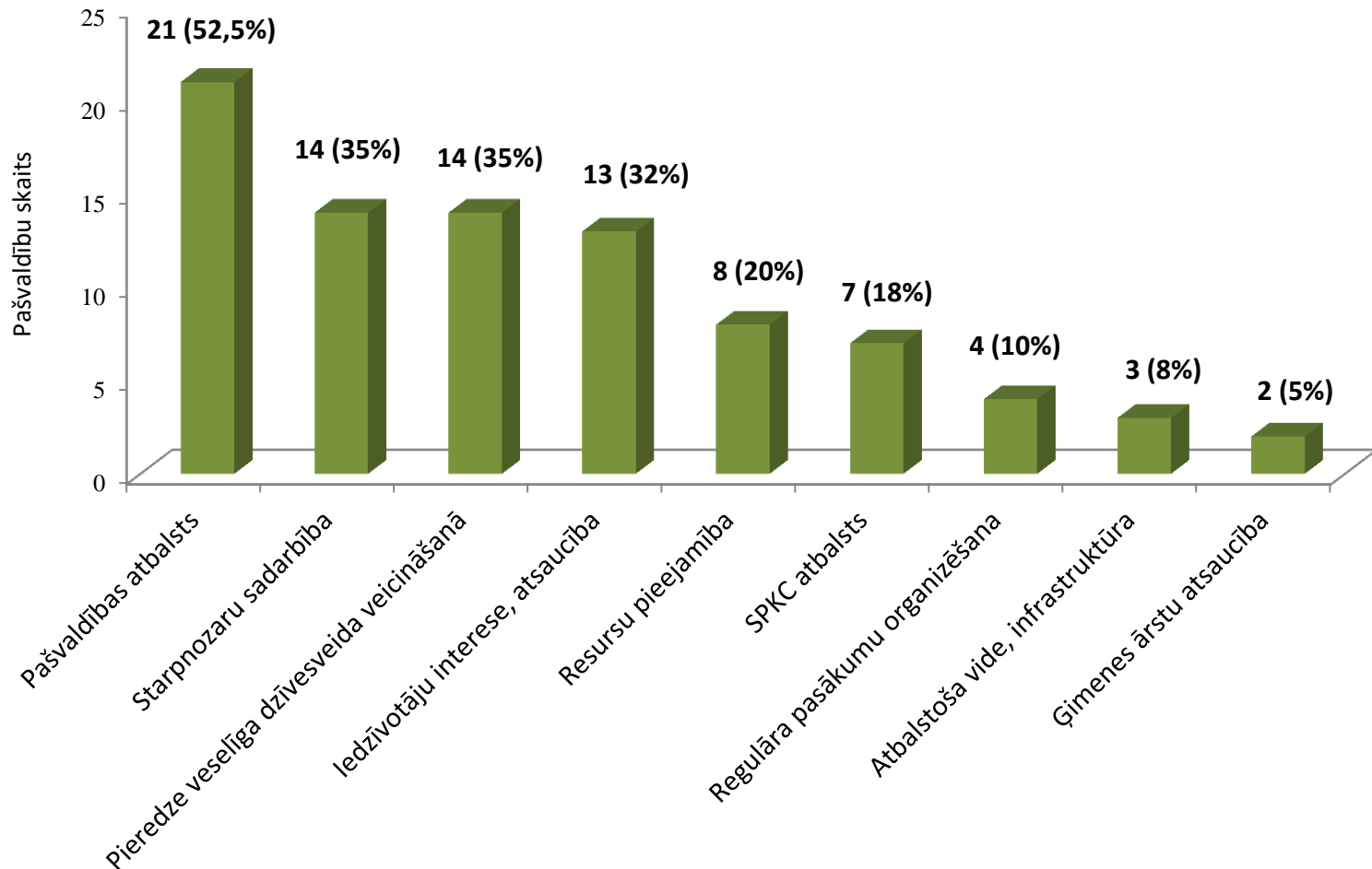

Slimību profilakses un
kontroles centrs

I Politiskais atbalsts un sadarbība [3]

Galvenie veiksmes faktori, kas palīdzēja īstenot un ieviest NVPT kritērijus

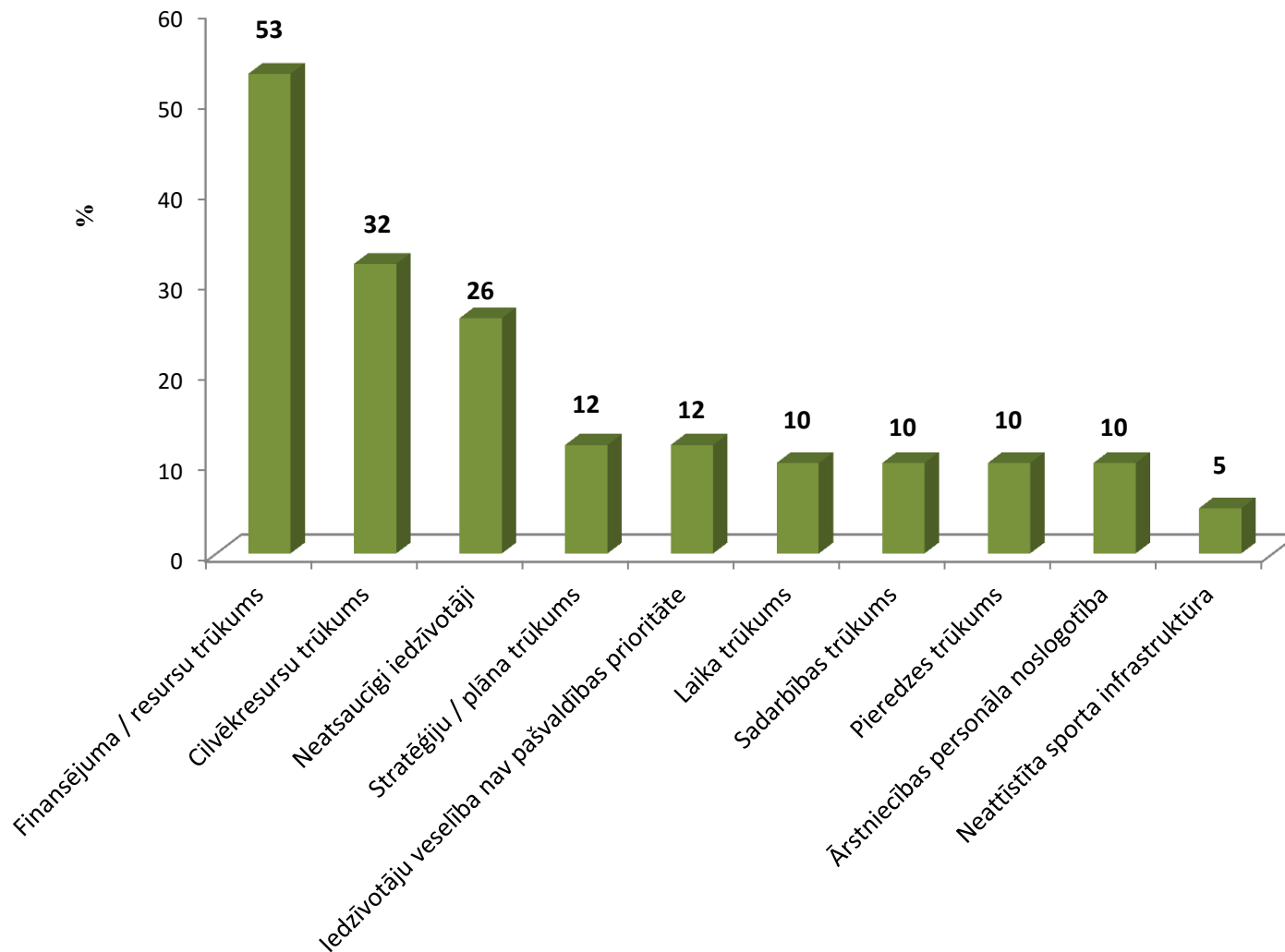

Slimību profilakses un
kontroles centrs

I Politiskais atbalsts un sadarbība [4]

Biežāk minēto barjeru īpatsvars, kas kavēja īstenot un ieviest NVPT kritērijus

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Pašvaldību biežāk minētie pasākumi, lai pārvarētu iepriekš minētās barjeras un labāk varētu īstenot un ieviest NVPT kritērijus:

- **piesaistīt cilvēkresursus** (atsevišķa štata vieta koordinatoram);
- **piesaistīt, palielināt un plānot finansējumu;**
- **apzināt sadarbības partnerus** (izglītības iestādes, veselības iestādes un sociālais dienests) un veicināt sadarbību;
- **izglītot iedzīvotājus par veselīgu dzīvesveidu;**
- **izveidot konstruktīvu plānu/ veselības veicināšanas programmu/ sabiedrības veselības stratēģiju;**
- **plānot veselību veicinošus pasākumus** dažādām vecuma grupām, sabiedrības kategorijām;
- realizēt projektus, apmeklēt seminārus, publicēt informāciju.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

II Integrēta sabiedrības veselības politikas plānošana un veidošana pašvaldībā

90% pašvaldības politikas plānošanas dokumentos ir definēta veselības un sabiedrības veselības nozīme (**2014.g. – 86%**).

67,5% nav izstrādāts atsevišķs plāns, programma, kurā ir noteiktas aktivitātes un pasākumi iedzīvotāju veselības saglabāšanai un uzlabošanai dažādās jomās (**2014.g. – 64%**).

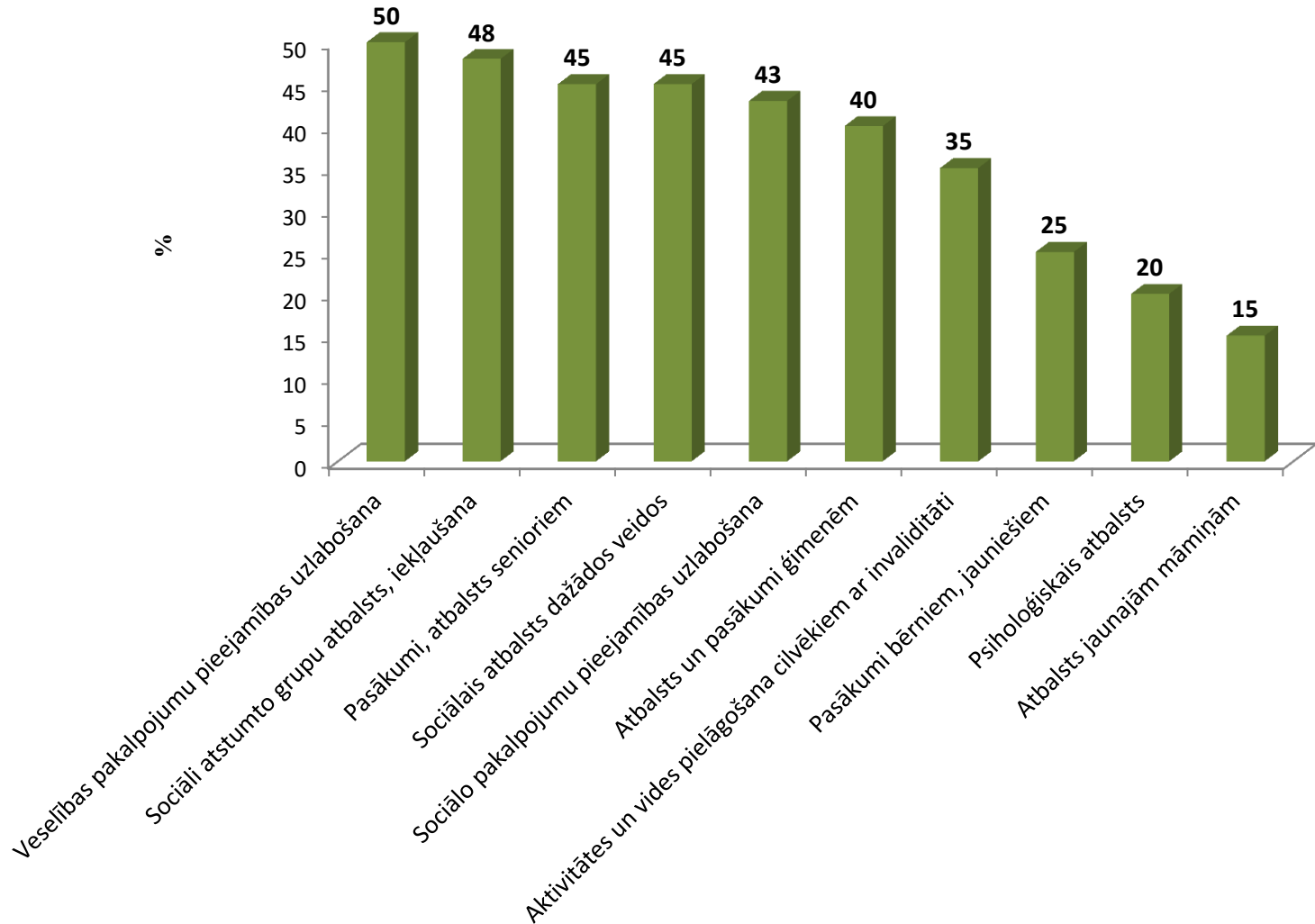
50% pašvaldības plānā/programmā ir iekļauti pasākumi dažādām sabiedrības veselības mērķa grupām (**2014.g. – 59%**).

Slimību profilakses un
kontroles centrs

III Pašvaldības aktivitātes veselības veicināšanas un sabiedrības veselības jomā (1)

**Pašvaldību biežāk minētās aktivitātes, lai veidotu drošu
un atbalstošu sociālo vidi**

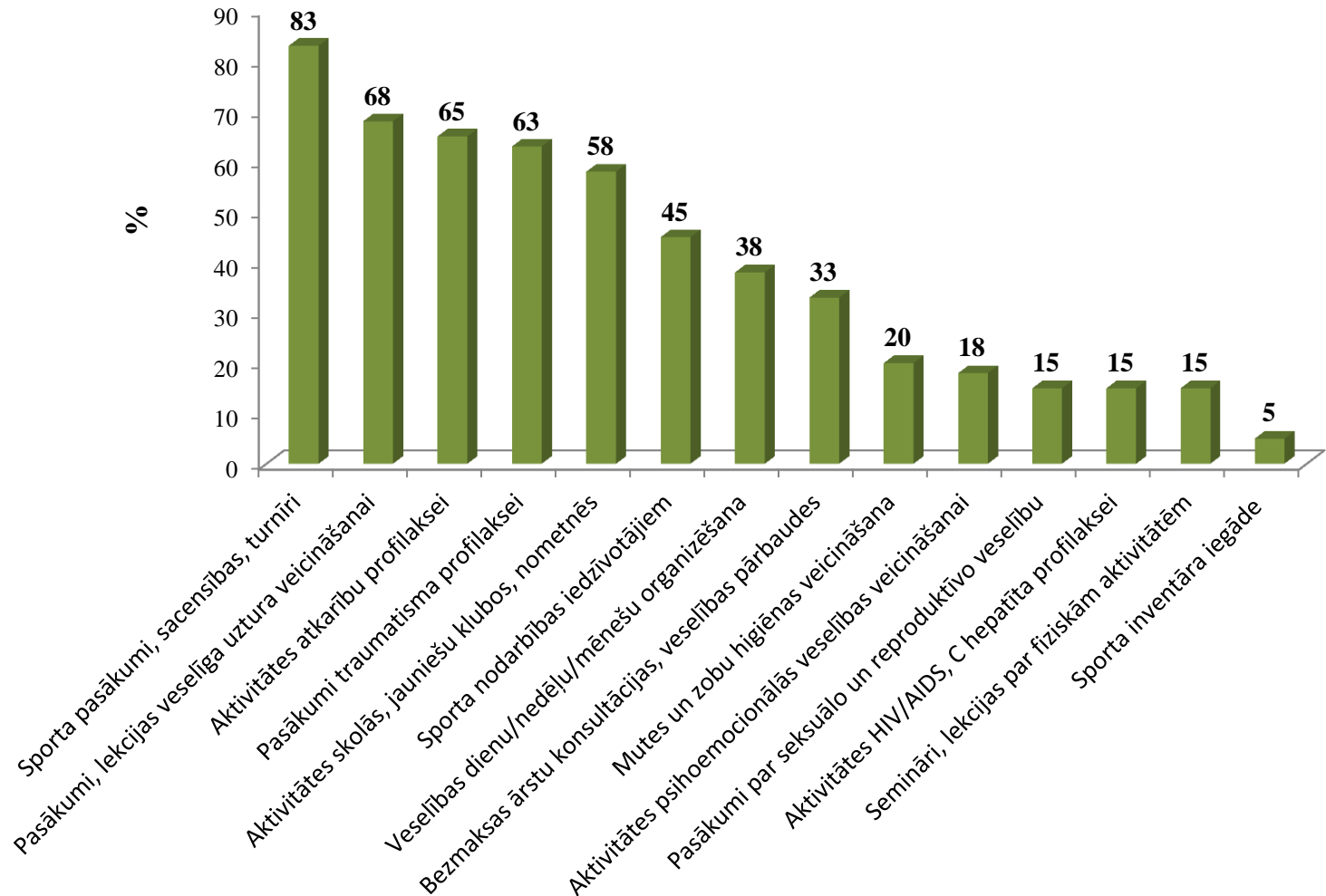

Slimību profilakses un
kontroles centrs

III Pašvaldības aktivitātes veselības veicināšanas un sabiedrības veselības jomā (2)

Biežāko aktivitāšu īpatsvars, kuras veiktas pašvaldībās, lai popularizētu veselīgu dzīvesveidu

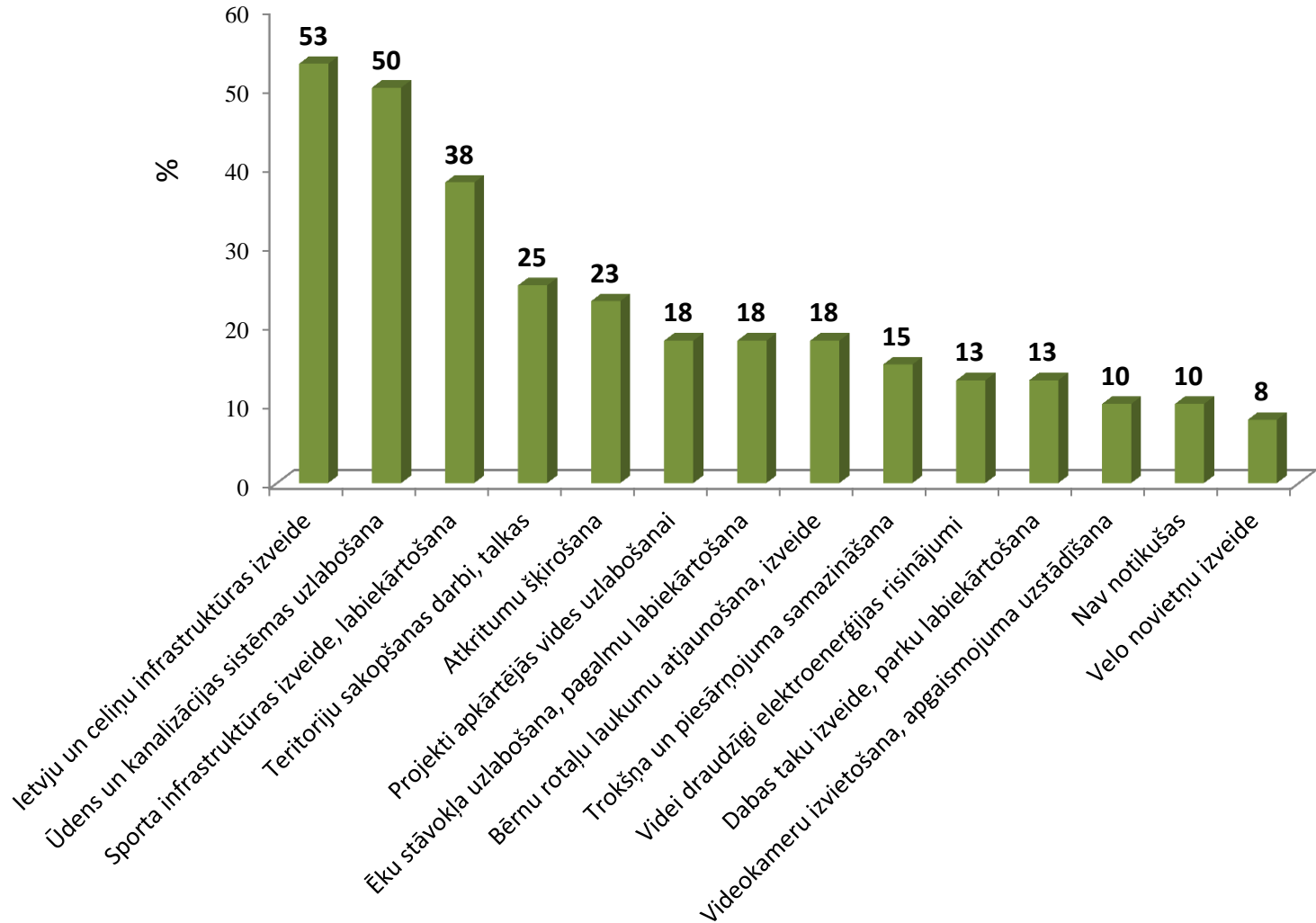

Slimību profilakses un
kontroles centrs

III Pašvaldības aktivitātes veselības veicināšanas un sabiedrības veselības jomā (3)

Pašvaldību biežāk minētās aktivitātes, lai izveidotu veselīgāku apkārtējo vidi

Slimību profilakses un
kontroles centrs

NVPT darba plāns 2017.gadam

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Laiks	Aktivitātes NVPT pašvaldībās
Janvāris	
Februāris	<p>Tematiskās aktivitātes pašvaldībās saistībā ar Pasaules pretvēža dienu – 4.februāri.</p> <ul style="list-style-type: none">• t.sk. aktuālās informācijas izplatīšana pašvaldībā.
Marts	<p>Ikgadējās monitoringa veidlapas iesniegšana (iesūta elektroniski)</p> <p>Tematiskās aktivitātes pašvaldībās saistībā ar Pasaules Tuberkulozes dienu – 24.martu.</p> <ul style="list-style-type: none">• t.sk. aktuālās informācijas izplatīšana pašvaldībā.
Aprīlis	<p>Tematiskas aktivitātes pašvaldībās saistībā ar Pasaules veselības dienu – 7.aprīli.</p> <ul style="list-style-type: none">• t.sk. aktuālās informācijas izplatīšana pašvaldībā.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Maijs	<p>Tematiskas aktivitātes pašvaldībās saistībā ar starptautisko Hipertensijas dienu – 17.maiju un starptautisko Pasaules dienu bez tabakas – 31.maiju.</p> <ul style="list-style-type: none">• t.sk. aktuālās informācijas izplatīšana pašvaldībā. <p>Pieredzes apmaiņas brauciens uz NVPT pašvaldību.</p>
Jūnijs	<p>Tematiskas aktivitātes pašvaldībās saistībā ar Pasaules bērnu dienu – 1.jūniju.</p> <ul style="list-style-type: none">• t.sk. aktuālās informācijas izplatīšana pašvaldībā.
Jūlijs	<p>28.07. Pasaules hepatīta dienai veltītas aktivitātes Latvijas pašvaldībās sadarbībā ar HIV profilakses punktiem pašvaldībās.</p> <p>t.sk. aktuālās informācijas izplatīšana pašvaldībā.</p>
Augusts	
Septembris	<p>Tematiskas aktivitātes pašvaldībās saistībā ar Pasaules sirds dienu (29.09.).</p> <p>t.sk. aktuālās informācijas izplatīšana pašvaldībā.</p>

<p>Oktobris</p>	<p>Semināri NVPT koordinatoriem* par aktuālajiem veselības veicināšanas jautājumiem (9.2.4.1. ietvaros) <i>(piemēram, higiēnas prasību ievērošana saistībā ar pašvaldībā esošo iestāžu renovāciju, būvniecību, remontdarbiem, un to ietekmi uz sabiedrības drošību un veselību)</i></p> <p>Tematiskas aktivitātes pašvaldībās saistībā ar Pasaules garīgās veselības dienu (10.10.)</p>
<p>Novembris</p>	<p>Semināri NVPT koordinatoriem* par aktuālajiem veselības veicināšanas jautājumiem (9.2.4.1. ietvaros)</p> <p>HIV testēšanas nedēļai veltītas aktivitātes pašvaldībās.</p> <p>Tematiskās aktivitātes pašvaldībās saistībā ar Pasaules diabēta dienu – 14.novembri.</p>
<p>Decembris</p>	<p>NVPT pašvaldību sanāksme. Gada aktivitāšu kopsavilkums.</p> <p>Gada aktivitāšu kopsavilkums:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) monitoringa veidlapu rezultātu prezentēšana; 2) atskaite par iepriekšējā darba periodā paveikto; 3) darbības jomu un galveno aktivitāšu plānošana nākamajam darba periodam.

*9.2.4.1. ietvaros paredzētas apmācības arī citiem pašvaldības iedzīvotājiem

Papildus – SPKC organizēti izglītojoši pasākumi, semināri un sabiedrības informēšanas kampaņas.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Paldies!

Evija Kvante

evija.kvante@spkc.gov.lv

tel.67387610

NACIONĀLAIS
VESELĪGO
PAŠVALDĪBU
TĪKLS